

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til de offentlige

Afgangs- og Aarsprøver

i

Herlufsholms lærde Skole

i Juni og Juli 1888.

NÆSTVED.

A. C. Bangs Enkes Bogtrykkeri.

Efterretninger

om

Herlufsholms Skole og Opdragelsesanstalt

fra Juni 1887 til Juni 1888,

meddelte af

Joh. Forchhammer.

Examina.

Afgangsexamen i 1887. Den skriftlige Prøve for Dimittenderne og fjerde Klasse afholdtes, som forordnet, den 10de, 11te og 13de Juni over de Opgaver, som Ministeriet havde udsendt; den mundtlige Del af Afgangsprøven afholdtes fra den 25de Juni til den 8de Juli. Meddommere ved Afgangsprøven, beskikkede af Ministeriet, vare: Professor Holm i Latin og Historie, Overlærer Petersen i Matematik og Naturlære og Overlærer B. Hoff i Dansk og Oldnordisk. Professor Holm censurerede Geografi og Tydsk og Adjunkt Grønlund Naturhistorie i 4de Klasse.

Til Afgangsprøven indstillede sig 12 Disciple, 7 af den sproglig-historiske, 5 af den matematisk-naturvidenskabelige Retning. Fjerde Klasses Examen bestode 13 Disciple. Navnene og de særlige Fagkarakterer ville ses af omstaaende Lister.

Afgangsexamen i Juni og Juli 1887.

6

Dimittendernes Navne af den sproglig-historiske Retning.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Old- nordisk.	Fransk.	Engelsk og *Tysk.	Historie.	Latin skriftl.	Latin mundtlig i det Læste.	Latin mundtlig ikke læst.	Græsk.	Naturlære.	Points.	Hoved- karakter.	
Erik H. Waage	m g	m g	m g +	m g.	*u g g +	u g	m g	u g	u g	u g	g g +	99	Første.	
Frederik J. H. Olsen	m g g	m g g	m g.	u g g.	*u g g.	m g g.	m g g.	u g g	u g g	u g g.	g g +	99	Første.	
J. Christian Jørgensen	g g +	m g g	m g.	m g g.	m g g.	u g g.	m g g.	m g g.	m g g.	g g g.	m g g +	92	Første.	
J. H. Christian Becker	m g g.	m g g.	m g.	m g g.	m g g.	m g g.	g g +	m g g.	m g g.	m g g.	m g g +	88	Første.	
Johan C. Sander	g g +	m g g.	t g +	m g g.	m g g.	g g +	m g g.	m g g.	m g g.	t g g +	m g g.	83	Anden.	
Emil H. Schebye	g g.	g g.	m g.	m g g.	m g g.	u g g.	m g g.	m g g.	m g g.	t g g.	m g g.	70	Anden.	
Axel Bergh	g g.	g g.	g g.	g g.	m g g.	g g.	g g.	m g g.	g g +	g g.	t g g.	66	Anden.	
Dimittendernes Navne af den matematisk- naturvidensk. Retning.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Old- nordisk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Arithmetik skriftlig.	Arithmetik mundtlig.	Geometri skriftlig.	Geometri mundtlig.	Mekanisk Physik m. Optik.	Kem. Phys. m. Astron. o. Meteorol.	Points.	Hoved- karakter.
Einar Forchhammer	m g g.	g g +	m g g.	m g g +	m g g.	u g g.	u g g.	u g g.	m g g +	u g g.	u g g.	99	Første.	
Martin Vahl	g g +	g g +	m g g.	m g g +	m g g.	m g g +	u g g.	u g g.	g g +	m g g.	u g g.	93	Første.	
Charles F. E. v. Meyeren	g g +	g g +	m g g.	m g g +	m g g +	m g g +	u g g.	u g g.	g g +	u g g.	m g g.	93	Første.	
Carl Fox Maule	g g +	g g +	m g g.	m g g +	m g g.	m g g +	m g g.	m g g.	m g g +	u g g.	u g g.	92	Første.	
J. Frederik Fabricius	g g +	g g +	g g +	m g g.	g g +	g g.	mdl.	t g g +	t g g +	g g.	t g g.	55	Tredie.	

Aarsproven af IV Klasse i Juni og Juli 1887.

7

N a v n e.	Dansk Stil.	Latin.	Fransk.	Tydsk.	Historie.	Geografi.	Arithmetik skriftlig og mundtlig.	Geometri skriftlig og mundtlig.	Naturhistorie.	Græsk.	Naturlære.	P o i n t s.
Helge Holst	mg. og.	sg +	mg +	mg +	ug .-	ug. og.	m og sg +	ug. .-	mg +		ug. og.	79
Japetus Steenstrup	mg. og .-	mg. og.	mg. og.	mg. og .-	ug. .-	mg. og.	mg. og .-	mg +	sg +	ug. .-	ug. og.	75
Harald Vilstrup	mg. og.	mg. og.	ug. .-	mg. og.	mg. .-	ug. .-	sg. og.	sg +	ug. .-	mg. og.		75
Jørgen Jensen	mg. og.	mg. og.	ug. .-	ug. og.	ug. .-	ug. og.	ug. og.	sg. og.	ug. .-	ug. og.		74
Johannes Forchhammer	mg. og .-	mg. og .-	mg. og.	mg. og.	mg. og.	mg. og .-	mg. og.	mg +	mg +	sg.		73
Hans Pedersen	mg. og. og.	mg. og.	mg. og .-	mg. og.	mg. og +	mg. og .-	sg +	mg. og .-	mg.		ug. .-	69
Valdemar Weeke	mg. og. og.	mg. og +	sg +	mg. og .-	sg +	ug. .-	mg. og .-	sg. og.	sg.	mg. .-		68
George Krag	mg. og. og .-	mg. og +	mg. og.	mg. og.	mg. og .-	mg. og.	sg +	sg. og .-	mg. og.	sg +		67
Frits Magius	mg. og. og .-	sg. og .-	sg +	mg. og.	mg. og.	ug. .-	sg. og.	sg. og.	ug. .-		ug. og.	67
Gotfred Hedemark	mg. og. og .-	sg +	mg. og +	mg +	ug. .-	mg. og.	sg. og.	sg. og +	mg. og .-	sg +		65
Vilhelm Andresen	mg. og +	sg. og.	mg. og +	mg. og .-	ug. .-	mg. og .-	sg. og.	sg. og .-	mg +		mg. og.	65
Carl Thorsen	sg. og .-	tg. og +	sg +	mg. og +	ug. .-	ug. .-	mg. og .-	sg. og +	mg. og.		mg. og .-	60
Axel Bergen	sg. og.	mg. og.	mg. og .-	sg +	sg +	mg. og .-	sg. og .-	sg. og .-	sg. og .-	tg. og .-		46

Skolens Aarsprøve afholdtes i 1887 med den Fordeling af Fag og Klasser, som findes anført i forrige Aars Indbydelsesskrift. Efter Aarsprøvens Slutning opflyttedes 9 af 5te Klases 11 Disciple, fra 4de Klasse 12 af 13, fra 3die Klasse 16 af 18, fra 2den Klasse 19 af 21, fra 1ste 14 af 21, fra Forberedelsesklassen 12 af 14.

Halvaarsprøven afholdtes i December. Den var en fuldstændig Prøve for VI, V og IV Klases Vedkommende, ordnet som Afgangs- og Aarsprøven. I de andre Klasser var Prøven overvejende eller udelukkende skriftlig.

Den 5te Mai 1888 var Gymnastikinspektøren, Hr. Oberstlieutenant Amsinck, paa Herlufsholm for at inspicere Gymnastikundervisningen.

Skolens Overbestyrelse.

Idet Hs. Excellence Gehejmeraad Hall den 28de August 1887 tilstillede Rektor sin sidste Resolution angaaende Fordelingen af Gratistpladserne, anmodede han mig om ved samme Auditorium, hvor dette blev kundgjort, tillige at bringe Skolen sin Afskedshilsen. Det var med Vemod, at jeg bragte Lærere og Disciple denne sidste Hilsen fra vor gamle Forstander.

Tre Dage efter overleverede Sekretær Hall paa den afgaaende Forstanders Vegne samtlige Aktiver samt det hele Godsarkiv til Baron Reedtz-Thott, der ledsaget af Stiftelsens nye Sekretær, Cand. juris Fr. Salicath, overtog samme, og næste Dag, den 1ste September, samledes Skolen paa Festsalen, hvor den nye For-

stander henvendte nogle alvorlige Ord til Lærere, Funktionærer og Disciple, hvorefter man samledes ved Skolens Bord.

Den 27de September modtog jeg følgende Skrivelse fra Forstanderen:

„Som det vil være Hr. Rektoren bekjendt, har der, siden Skolekontingentet paa Herlufsholm 1859 blev forhøjet fra 400 Kr. til 480 Kr., ikke funden nogen Kontingentforhøjelse Sted, uagtet Gratistpladserne siden den Tid ere blevne væsentlig udvidede, og Disciplenes hele Existents paa Herlufsholm betydelig forbedret.

„Det maa saaledes siges, at den Betaling, som nu ydes, 480 Kr. om Aaret, paa ingen Maade er et endog moderat Vederlag for Ophold og Undervisning, hvad det formentlig i lang Tid har været Hensigten, at den skulde være.

„Jeg har derfor bestemt mig til at forhøje Betalingen for ny indtrædende Disciple til 600 Kroner aarlig, en Betaling, som, naar alle Forhold tages i Betragtning, endnu maa siges at være meget billig, og i alle Tilfælde ikke højere end de i 1855 fastsatte 400 Kr. og de i 1859 fastsatte 480 Kr.“

Hertil slutter sig en anden Forstander-Skrivelse af 24de Januar 1888:

„Det af de Disciple, som nyde Skolens Hel-Gratistpladser, hidtil erlagte aarlige Vederlag af 16 Kr. for Belysning har jeg bestemt mig til ganske at lade bortfalde fra det ny Skoleaars Begyndelse, samtidig med at Skolekontingentet for ny indtrædends Disciple højes til 600 Kr., hvilket jeg ikke undlader herved at meddele Hr. Rektoren.“

Lærerpersonalet.

Under 8de Marts 1887 bevilgede Stiftelsens Forstander, Gehejmerraad Hall, Adjunkt Traustedt, der dengang ansøgte om en Understøttelse af Kommunitetets Midler til en videnskabelig Rejse, i saa Fald den fornødne Permission i Tiden Okt. 1887 til April 1888. Da Gehejmerraad Hall imidlertid var frattraadt, sanktionerede den nye Forstander ved Skrivelse af 8de Sept. 1887 den Adj. Traustedt givne Permission, og beskikkede under samme Dag Stud. mag. Joh. Miskov som hans Vikar under Permissionen. Efter Paaskeferien overtog Adjunkt Traustedt, der var vendt tilbage fra sin Rejse, igjen sine Timer.

Under 7de Maj 1887 bevilgede Stiftelsens Forstander Skolens Tegnelerer og Bestyrer af Snitteskolen, Landskabsmaler Bertelsen, 200 Kr. for i Sommerferien og 14 Dage derefter at gennemgaa et Kursus i Sløjd ved Skolen i Nääs i Sverig. De 14 Dage af Skoleaaret, da Hr. Bertelsen var fraværende, besørgetes hans Timer ved Vikariat mellem Lærerne.

Under 25de Maj 1887 bevilgede Stiftelsens Forstander Adjunkt Markman efter Ansøgning Afsked som Lærer ved Herlufsholms lærde Skole og Opdragelsesanstalt. Adjunkt Markman, der siden Sommeren 1873 som Hovedfag har ledet den gymnastiske Undervisning ved Skolen, men tillige undervist i Dansk og Fransk i Mellemlasser,

havde allerede længe ønsket udelukkende at kunne ofre sig til den literære Virksomhed.

Under 5te Juli samme Aar blev Cand. philol., Lieutenant C. Hansen antaget som Lærer ved Herlufsholm med Ledelsen af den gymnastiske Undervisning som Hovedfag og tiltraadte sin Gjerning efter Sommerferien.

Bestyrelsen af Bibliotheket, som Adj. Markman havde havt i de forløbne fjorten Aar, overdroges ved Forstander-Skrivelse af 17de Juli 1887 til Overlærer Hasselager.

Den ugentlige Inspektion var ved Skoleaarets Begyndelse delt mellem Adjunkterne Skeby, Bruun, Traustedt, Huus og Varming. Ved Adj. Traustedts Afrejse traadte Cand. Hansen i hans Plads. Tilsynet med den øverste Sovesal har Adj. Huus havt, med den mellemste Cand. Hansen og med den yngste Adj. Varming.

Disciplene.

Efter den offentlige Prøve i 1887 afgik følgende 12 Studenter herfra til Universitetet: Erik Waage, Frederik Olsen, Einar Forchhammer, Martin Vahl, Charles v. Meyeren, Carl Fox Maule, Christian Jørgensen, Christian Becker, Johan Sander, Emil Schebye, Axel Bergh og Frederik Fabricius.

Kort før Aarsprøven eller ved Skoleaarets Slutning udgik af V Klasse Henrik Fensmark, af IV Klasse Axel Bergen med samme Rettigheder, som de, der

have taget Realafgangsexamen, af III Klasse Victor Stabell (efter langvarig Sygdom), af II Klasse Christian Segelcke, af I Klasse Carl Barner, af Forberedelsesklassen Erik Ravnkilde og Albert Petersen.

Den 8de Juni 1887 mistede vi ved Døden en flink og elskværdig Discipel i V Klasse, Fritz Moltke. Er det altid tungt at miste en kjær Discipel, gjorde hans Dødsmaade det usigelig meget tungere. Han gjorde Indtryk af at være et sundt, livsglad Menneske, hos hvem Ingen havde mærket noget Spor af Tungsind. Da han var kommen tilbage fra et Pintsebesøg hos sin Moder i Kjøbenhavn, mærkede Kammeraterne først en Forandring: han havde mistet sin Arbejdslyst, men Tungsindet voxede saa hurtig, at han faa Dage efter gjorde Ende paa sit Liv. Der er Gaader, der aldrig tilfulde ville kunne løses her i Livet. Under stor Deltagelse af Lærere og Kammerater blev han d. 14de Juni i al Stilhed begravet paa Herlufsholms Kirkegaard.

Ved Optagelsesprøven kom 24 nye Disciple til, 1 i V Klasse, 2 i III, 3 i II, 6 i I og 12 i Forberedelsesklassen, saa at Skolen, der ved Maj Maanedes Udgang talte 111 Disciple (deraf 7 skolesøgende), begyndte det nye Skoleaar med 115 (deraf 7 skolesøgende).

I Skoleaaret ere 5 Disciple udgaaede, nemlig Rudolf Fox Maule af II Klasse, Aage Bertelsen, Alexis Hvass og Otto Schwensen af I Klasse, samt Thorvald Plum*) (nyoptagen) af Forberedelsesklassen.

*) Ved Forstanderskrivelse af 3die Januar 1888 bevilgedes.

Skolen tæller saaledes ved Maj Maaned's Udgang 110 (deraf 7 skolesøgende), som her opføres efter den Plads, de indtage i Klasserne efter Gjennemsnitsnummeret i Aarets 8 første Maaneder, VI og V Klasse efter Udfaldet af Halvaarsprøven. Faderens Stand er anført i Parenthes. De nyoptagne Disciple betegnes med *; deres Fødsels-Aar og -Dag ere tilføjede. De skolesøgende Disciples Numere ere satte i firkantet Parenthes.

Dimittenderne.

1. H. V. Emil Stabell (afd. Læge S.).
2. J. Christian M. Thomsen (Grosserer T., Kjøbenhavn).
3. Anders R. Hansen (Fyrassistent Mortensen, Stevns Fyr).
4. Thomas M. Thomsen (Prokurator T., Næstved).
5. E. Christian H. Johnsen (Billedhugger J., Næstved).
6. George D. Helland (Konsul H., R. af Db., Kjøbenhavn).
7. Rose D. F. Fugl (Kapitajn i Søetaten F., R. af Db. p. p., Kjøbenhavn).
- [8]. Axel V. Hallager (Godsforvalter H., Herlufsholm).
9. Wassilli J. E. Svendsen (Tømrrermester S., Næstved).

V Klasse.

1. Helge Holst (Sognepræst H., Førslev).
2. Jørgen E. Jensen (Kapitajn og Gaardejer J., Vonsbæk ved Haderslev).

det, at Th. Plum, der med større Udbytte mentes at kunne gaa i en mindre Forberedelsesskole, efter Sommerferien atter kunde indtræde i Forberedelsesklassen paa samme Vilkaar, som om han var bleven Oversidder.

3. Vilhelm Vallø (afd. Overretssagfører V.).
- 4*. Lauritz J. Jacobsen (Arbejdsmand J.), f. 26. Sept. 1870 i Aalborg.
5. Hans J. Pedersen (Apotheker P., R. af Db., Kjøbenhavn).
6. C. Valdemar Weeke (Fabrikant W., Kjøbenhavn).
- [7]. Johannes Forchhammer (Skolens Rektor).
8. A. M. Japetus Steenstrup (Prokurator S., Ærøskjøbing).
9. George Krag (Møller K., Svenstrup ved Aalborg).
10. Harald Vilstrup (Provst V., R. af Db., Bjerregrav ved Randers).
11. Gotfred H. S. Hedemark (afd. Bogholder H.).
12. Carl O. Thorsen (Kjøbmand T., Nakskov).
13. Frits C. L. Magius (Bogholder M., Holbæk).
14. Vilhelm A. L. Andresen (Skolebestyrer, fhv. Præst A., Kjøbenhavn).

IV Klasse.

1. Ferdinand V. Bjørn (afd. Kjøbmand B.).
2. L. Victor A. Rosenberg (afd. Bogtrykker R.).
3. A. Edmond Andersen (afd. Skibskapitajn A.).
4. Thorvald L. Smith (afd. Kjøbmand S.).
5. Gotfred C. M. H. Thorsen (fhv. Proprietær T., Kjøbenhavn).
6. Axel Fryd (Grosserer F., Kjøbenhavn).
7. Hannibal F. Kauffmann (afd. Ingeniør K.).
8. Peter G. Nielsen (Gaardejer N., Nørretvede).
9. Holger K. Vilstrup (Sognepræst V., Barløse paa Fyen).
10. Laurits N. J. Tillge (Fuldmægtig T., Jægerspris).

11. Peter Kæstel (Skolelærer K., Tingjellinge ved Fuglebjerg).
12. C. Frederik B. Hasselager (Proprietær H., Vilhelmsro ved Fredensborg).
13. Henrik G. Clausen-Bagge (Forpagter C.-B., Sæbyholm ved Nakskov).
14. J. Eucharius M. Andresen (afd. Sognepræst A.).
15. St. Jørgen H. Hansen (Sagfører H., Næstved).
16. Christian B. Carstensen (afd. Proprietær C.).

III Klasse.

1. Holger Rothe (Kontorchef, Cand. juris R., København).
2. Sophus Claussen (Restauratør C., Hobro).
3. Lars R. Hansen (Gaardmand H., Aaderup).
4. Viggo Ritzau (Prokurator R., Kjøge).
5. Lars J. Madsen (Gaardmand Petersen, Dyrlev ved Præstø).
6. Palle Bruun (Kommandør i Søetaten B., R. af Db., København).
- 7*. Lorenz G. Münter (Direktør M.), f. 12. Oktober 1872 i København.
8. Erik Rode (Stiftslæge R., R. af Db., Vallø).
9. Nicolai V. F. Møller (Sognepræst M., Herfølge ved Kjøge).
10. Christian F. K. Voigt (afd. Proprietær V.).
11. J. Philip P. M. Hage (Proprietær H., Lundforlund ved Slagelse).
12. Carl Vett (Grosserer V., København).
13. Richard Kjer-Petersen (Bogholder P., København).
14. Vilhelm G. Moltke (afd. Amtmand M.).

15. Michael C. A. Tryde (Kordegner og Lærer T., Holbæk).
16. Poul G. Koch (Sognepræst K., Gjerlev ved Frederikssund).
- 17*. Carl J. Neergaard-Dibbern (Forpagter N.-D.), f. 6. Aug. 1873 paa Snertingegeaard (Sværdborg Sogn).
18. Svend A. Holck (Kjøbmand H., Præstø).
- [19]. Birger Hoff (Overlærer H., Herlufsholm).
20. Frants V. Hansen (Gaardejer H., Lille-Næstved).
- [21]. Jørgen E. Forchhammer (Broder til Nr. 7 i V Klasse).
22. Aage G. Schwensen (Fuldmægtig S., Nysted).

II Klasse.

1. Jens K. Larsen (Gaardmand L., Kundby ved Holbæk).
- 2*. Valdemar Brendstrup (Cancelliraad, Bankbogholder B.), f. 29. Sept. 1873 i Nakskov.
- [3]. Z. Eyolf Mossin (Adjunkt M., Herlufsholm).
4. H. Gustav B. Jørgensen (Kjøbmand J., Nakskov).
5. Carl O. Valentiner (Læge V., Kjøge).
- 6*. Christen A. Boye (Skomager B.), f. 20. April 1873 i Rødby.
7. Jens M. B. Schilder (afd. Galanterihandler S.).
8. Thøger L. Vilstrup (Broder til Nr. 9 i IV Klasse).
9. Bernhard M. Waarsøe (Sagfører W., Maribo).
10. Erhard C. Lützen (Møller L., Tvede ved Nakskov).
11. I. Peter P. Hummelgaard (Grosserer H., Kjøbenhavn).
- 12*. Erik H. Bløcher (Garver B.), f. 22. Aug. 1872 i Gammel Haderslev.
13. Aage H. Schmidt (afd. Cand. mag., Docent S.).

14. Oluf Arntz (Underbogholder A., Kjøbenhavn).
15. Frederik C. I. Reinau (Provst R., Glumsø).
16. Hans P. Pedersen (fhv. Gaardmand P., Næstved).

I Klasse.

1. Urban M. H. Hansen (Broder til Nr. 15 i IV Klasse).
2. Olaf S. Mørkeberg (Kjøbmand M., Kongsted ved Rønnede).
3. Hans A. C. I. Jespersen (Prokurator J., Haslev).
4. Christian Schøller (Fabrikant, Cand. pharm. S., Silkeborg).
5. Hans G. N. Holten Mauchenheim kaldet Bechtolsheim (Handelsgartner H. M. B., Odense).
- 6*. Eiler Haugsted (Læge H.), f. 1. Oktb. 1875 i Vester Skjerninge Sogn, Svendborg Amt.
- 7*. J. Georg P. Jensen (Skolelærer J., Sørbymagle), f. 23. Nov. 1874 i Kallehave.
- 8*. Niels P. Nielsen (Gaardejer N.), f. 19. Sept. 1873 i Nedre Draaby, Horns Herred.
- [9]. Herluf T. Forchhammer (Broder til Nr. 7 i V Klasse).
10. Peter F. Momsen (Proprietær M., R. af Db., Skovlyst, Folding Sogn).
11. Christian H. Martensen (Stationsforstander M., Holbæk).
12. Armand C. Bang (afd. Redaktør B.).
13. Poul H. Helms (Læge H., Maribo).
14. Oluf M. J. Olsen (Skomager O., Kjøbenhavn).
- 15*. Karl K. Heerfordt (Distrikslæge H. i Hjørring), f. 20. Sept. 1876 i Østerby, Fejø.

- 16*. Otto F. Borchhorst (Boghandler B.), f. 31. Aug. 1875 i Kjøbenhavn.
17. Adam Wind (Skovrider W., Herlufsholm).
- 18*. Hother P. M. Hage (Broder til Nr. 11 i III Klasse), f. 4. Aug. 1875 i Lundforlund.
19. C. Otto Tesch (Kjøbmand, Cand. pharm. T., Næstved).
20. Sofus L. Pontoppidan (afd. Proprietær P.).
21. Hans C. Gross (afd. Læge G.).
22. Carl F. Bøjesen (Partikulier B., Kjøbenhavn*).

Forberedelsesklassen.

- 1*. Otto Madsen (Kjøbmand M.), f. 13. Sept. 1875 i Næstved.
- 2*. Harald Riis (afd. Postmester R.), f. 9. Nov. 1874 i Vordingborg.
- 3*. Holger Schebye (Landinspektør S.), f. 4. Juli 1876 i Maribo.
- 4*. Aage H. Smith (Broder til Nr. 4 i IV Klasse), f. 29. Juni 1876 i Holbæk.
- 5*. Ove E. Gasmann (Proprietær G.), f. 6. Novb. 1875 paa Fladsaagaard, Mogenstrup Sogn.
- 6*. Valdemar L. O. Anthon (afd. Proprietær A.), f. 27. April 1876 paa Bonderupgaard, Gilleleje Sogn.
- [7]*. Viggo Forchhammer (Broder til Nr. 7 i V Klasse), f. 26. Novbr. 1876 paa Herlufsholm.
- 8*. Hans C. Madsen (Gaardejer M.), f. 24. April 1876 i Snesere.
- 9*. Christian E. G. Lunding (Overlæge L.), f. 27. Oktober 1875 paa Vesterbro (Frederiksberg Sogn).

*) Fritagen for Undervisningen i Latin i Resten af Skoleaaret.

- 10*. Einar A. H. A. R. B. J. Thorup (Herredsfuld­mægtig T.), f. 26. April 1876 i Kjøbenhavn.
- 11*. C. Carl Eschen (Toldkontrollør E. i Præstø), f. 29. Juni 1876 i Faxe Ladeplads.
-

Det **aarlige Kontingent** for en Discipel paa Her­lufsholm er 600 Kroner som Vederlag for Undervisning, Bolig, Kost, Vask, Belysning og Brændsel, i Sygdoms­tilfælde Lægehjælp og Medicin (forsaa­vidt han kan be­handles paa Herlufsholm).

Nye Disciple optages ikke i Skoleaarets Løb. **An­meldelser om Aspiranter** til de Pladser, der blive ledige ved Slutningen af Skoleaaret, indsendes til Stif­tel­sens Forstander, Kammerherre, Lehnsbaron Reedtz-Thott (Gaunø pr. Næstved), inden Udgangen af Maj Maaned; foruden Drengens fulde Navn og Fødsels­datum maa deri opgives, hvad han har læst, og hvilken Klasse han forberedes til. Kommer han fra en anden Skole, maa Vidnesbyrd fra denne medfølge. Hvert Aars Okto­ber Maaned udgiver Skolen en Undervisningsplan for de lavere Klasser, der erholdes hos Skolens Rektor.

Der turde være Anledning til at gjøre Forældre og Værger opmærksomme paa, at Udmeldelser altid maa til­stilles Rektor inden Udgangen af den Maaned, hvori Discip­len skal forlade Skolen; for enhver Discipel, der ikke er udmeldt inden den 1ste i en Maaned, maa denne Maaned­ets Kontingent betales. Udmeldelser i Juleferien bør altsaa til­stilles Rektor inden December Maaned­ets Udgang og i Sommerferien inden Juli Maaned­ets Udgang.

Skolen og Opdragelsesanstalten.

Herlufsholms Skole er ingen Realskole; naar en Discipel ikke er bestemt til at studere, er hans Plads ikke her.

Undervisningen er beregnet paa fuldstændig Gjennemførelse af begge de ved Lov af 1ste April 1871 fastsatte Retninger for den lærde Skole, den mathematisk-naturvidenskabelige og den sproglig-historiske. Skolen bestaar saaledes foruden Forberedelsesklassen af 6 etaarige Klasser (I—VI). Af de 9 Dimittender have 3, af V Kl. 6, af IV Kl. 6 og af III Klasse, hvor Adskillelsen indtræder, 8 Disciple valgt den mathematisk-naturvidenskabelige Retning.

Allerede i mange Aar har der fra forskjellige Sider været udtalt et Ønske om at skaffe Herlufsholms Disciple mere Søvnd end den, som Reglementet hidtil har undt dem. Man har ved mindre Forandringer, som ikke greb ind i den daglige Orden, søgt at afhjælpe Savnet

og navnlig skaffe de mindre Disciple mere Søvn om Vintren. Men Kravene ere blevne større og større med Aarene, og de trufne Bestemmelser have ikke vist sig tilstrækkelige. Efter Raadførelse med Stiftelsens Læge og Forhandling i et Lærermøde indstilledes, at Disciplene skulde staa op om Vintren Kl. 6,₃₀, Lovsang og Morgenmad 6,₅₀ og Læsesal 7,₂₀—7,₄₅. Forøvrigt skulde Dagen gaa som sædvanlig, Aftenlovsang (om Vintren) Kl. 8,₃₀. Derved vilde de mindre Disciple om Vintren faa næsten 10 Timers Søvn.

Denne Indstilling billigedes ved Forstanderskrivelse af 22de Decbr. 1887, saaledes at Anordningen foreløbig antoges indtil 1ste Maj. Forandringen har vist sig meget hensigtssvarende, idet Søvnigheden paa Aftenlæsesalen omtrent er forsvundet, og trods den forkortede Morgenlæsesal har derfor det samme Maal som tidligere kunnet naas.

Fra 1ste Maj indtraadte da for Sommermaanederne en noget anden Ordning, saa at Disciplene skulde staa op Kl. 6, Lovsang og Morgenmad 6,₂₀, Morgen-Læsesal fra 6,₄₅ til 7,₃₀; Aftenlæsesal fra 7,₃₀—8,₁₅ (8,₅₅) og Aftenlovsang Kl. 9. (Forstanderskrivelse af 13de April 1888.)

Sportspladsen er bleven yderligere meget betydelig udvidet, idet den hele Mark, som ligger mellem Godsforvalterens Lade og den tidligere Plads — et Areal paa c. 6 Td. Land —, er bleven forenet med denne.

Ved Forstanderskrivelse af 8de Septbr. 1887 er der bevilget 50 Kroner som Tilskud for Aaret 1887—88 til Nyanskaffelser for Disciplenes Cricket- og Fodboldklub.

Der afholdtes i Oktober Maaned en Kricketkamp mellem Disciplene indbyrdes, hvori de tre af Stiftelsen udsatte Præmier tilfaldt Disciplene Th. Vilstrup, G. Thorsen og H. Kauffmann.

I Maj 1888 afholdtes herude en Fodboldkamp med Fredericianernes Klub i Kjøbenhavn.

Skydning er øvet som sædvanlig. Der er i VI Klasse af hver Discipel afgivet c. 75 Skud, halvt paa 100, halvt paa 150 Alen.

Ved Forstanderskrivelse af 4de Oktbr. 1887 bevilgedes der Præmier til de tre bedste Skytter. De tilfaldt efter Gjennemsnittet af samtlige Skud Disciplene A. Hallager, A. Hansen og R. Fugl.

Svømning. Ved Udgangen af forrige Skoleaar vare samtlige Skolens Disciple Svømmere.

Elevantallet paa **Snitteskolen** har i Skoleaaret 1887—88 været i Oktober 34, i November 38, i December 33, i Januar 17, i Februar 13, i Marts 10. De fire Fripladser have været tildelte Disciplene Edm. Andersen, L. Tillge, L. Madsen og Ch. Voigt.

Modeller fra Nääs ere benyttede af flere af Eleverne.

Ved Forstanderskrivelse af 6te Decbr. 1887 bevilgedes der efter Indstilling af Adjunkt Petersen 200 Kr. til Anskaffelse af en Høvlebænk og en Drejebænk for at forsøge nogen Sløjd. Om dette Forsøg udtaler Adj. Petersen sig saaledes:

Haandgjerning og Naturlære.

Ifølge Forstanderens Bevilling blev der ved Nytaars-tid købt en Drejebænk og en Høvlebænk med tilhørende Værktøj tillige med File og nogle andre Redskaber til Metalarbejde. Hensigten hermed var især at give Disciplene, navnlig dem af den naturvidenskabelige Retning, Lejlighed til i deres Fritid at lave sig simple fysiske Apparater, og alle de nævnte Disciple paa en eneste nær viste stor Lyst til at arbejde, især ved Drejebænken. Det var imidlertid ikke muligt ved den ene Bænk at skaffe hver enkelt ret megen Arbejdstid om Ugen, og paa Grund af andet Arbejde kunde jeg heller ikke føre tilstrækkeligt Tilsyn og give saa mange den Vejledning, som er nødvendig i Begyndelsen. Det er sikkert af disse to Grunde, at der ikke er kommen noget videre ud af det Forsøg, som her er gjort paa at indføre Haandgjerningen i Skolen.

Naar man betænker, hvilken Fornøjelse det er blot at snitte i en Pind uden noget Øjemed, saa kan man ikke tvivle paa, at det vil være meget mere tilfredsstillende at arbejde efter en bestemt Plan og med et Resultat i Udsigt. Men for at der kan komme noget ordentlig ud af det, maa der skaffes adskillige Arbejdsbænke med Værktøj, og Disciplene maa have Undervisning i bestemte Timer. Det har jo nogen Vanskelighed at erhverve sig den første Færdighed, og mange ville være tilbøjelige til at nøjes med et daarligt Arbejde i den Tro, at det er godt nok; derfor vil det især i Begyndelsen være nødvendigt at skaffe rigelig Vejledning og Tilsyn.

Dersom Forsøget skulde blive optaget igjen i større

Maalestok her ved Skolen, vilde jeg ganske bestemt foreslaa at lægge Hovedvægten paa Drejearbejdet, skjønt naturligvis en Høvlebænk ikke kan undværes. For det første er det lettere at lære at dreje et Stykke Træ: nogenlunde rundt og glat, end at høvle et Bræt lige. For det andet kan man paa en Drejebænk lave en Mængde nyttige og fornøjelige smaa Ting, medens Arbejdet ved Høvlebænken i Reglen gaar ud paa større Gjenstande. Ingen kan nægte, at det vil være morsommere at lave Dam- og Skakbrikker, Futteraler, Croquetkøller, Kegler og mange flere Slags Legetøj, end Hakkebrætter og Støvleknægte. Skabe og Pulte og lign. ville være for vanskelige at lave for Begyndere. For det tredie er man ved Drejebænken ikke indskrænket til at arbejde i Træ. Ikke blot Ben og Horn, men især Metal kan man lige saa let lære at dreje paa en almindelig Bænk. Og i Forbindelse hermed staar den vigtige Ting, at der er mere Afvexling i Arbejdet ved en Drejebænk, og at man ved den kan lave sig Ting af meget forskjellig Art. Den, der har faaet Øvelse i Haandgjerning, vil senere have Fornøjelse af at udføre mange og forskjelligartede Smaaarbejder, som forekomme i det daglige Liv, og af Hensyn hertil vil det være nyttigt ogsaa at øve sig i smaa Metalarbejder. Naar man ikke stiller for store Fordringer, er der mange af disse, der ikke ere vanskelige at udføre, f. Ex. Lodninger, Ting som kunne laves af Messingtraad, Polskruer til elektriske Apparater; en lille Snittekniv eller en Mejsel til at hugge Metaltraad over med er ikke vanskelig at smedde af et Stykke Fodstaal, og overhovedet er Staalets Hærdning og Anløbning nyttig og morsom at blive bekendt med.

Som det blev omtalt, var den vigtigste Hensigt med det Forsøg, der er gjort her ved Skolen siden Nytaar, at forbinde Haandgjerningen med Undervisningen i Naturlære. Fordelen herved er, at disse to Ting gjensidig kunne støtte hinanden. Kan man vække Disciplenes Interesse for Naturlære, — og det er efter manges Erfaring ikke vanskeligt —, saa vil det ogsaa være let at give dem Lyst til at lave sig enkelte Apparater selv, og omvendt vil den, der selv arbejder praktisk med fysiske Apparater, ikke blot lære disse grundig at kjende, men i Virkeligheden ogsaa erhverve sig bedre Indsigt i Naturkræfternes Virkning. Da de fleste fysiske Apparater bestaa af drejede Træ- og Metaldele, er Drejebænken ogsaa i dette Tilfælde det mest nyttige Værktøj.

Selv om nu et Arbejde efter denne Plan i Skoletiden ikke kan føre til meget store Resultater, saa er det dog urigtigt at kaste Vrag paa det mindre, som kan opnaas, og ere de unge fra Begyndelsen af vænnede til at forbinde det praktiske Arbejde med de theoretiske Kundskaber, ville de senere i deres Studeringer have adskillig Gavn deraf.

I Sammenhæng med denne Plan, som her kortelig er omtalt, har jeg i Aar ladet Disciplene i IV og III Kl. tegne enkelte fysiske Apparater i de geometriske Tegnetimer. De sædvanlige geometriske Konstruktioner, som Vinkelrette, Tangenter og lignende, maa de naturligvis tegne, men naar dette er gennemgaaet, og der er opnaaet en taalelig Færdighed i at bruge Passer og Ridsefjeder, saa synes det urimeligt at vedblive med de abstrakte og i høj Grad unaturlige og derfor kjedelige Konstruktionsopgaver, som findes i adskillige Opgavesamlinger. Der er paa andre Steder Lejlighed nok til

at øve den abstrakte Tænkning; at give Disciplene matematiske Opgaver og Vanskeligheder under Navn af Tegning er at gjøre begge Dele kjedelige og trættende. Den geometriske Tegning er et Hjælpemiddel for dem, der arbejde praktisk; Tegningen af fysiske Apparater er derfor et Led i Forbindelsen af Naturlære og Haandgjerning.

Julius Petersen.

Ved Forstanderskrivelse af 22de Decbr. 1887 bevilgedes 200 Kroner til Anskaffelse af et Skioptikon med tilhørende geografiske Glasfotogrammer.

I indeværende Skoleaar have Fagene været fordelte paa følgende Maade:

	Ugentlig.
Rektor Forchhammer Latin i V og I	14 Timer.
Overlærer Kielsen Græsk i VI og V, Latin i II	20 —
Overl. Hasselager Historie i VI og V, Græsk i IV og III, Latin i IV	23 —
Overl. Hoff Dansk, Engelsk og Oldnordisk i VI og V, Tydsk i VI, V, IV og III	20 —
Adj. Mossin Matematik i IV og II, Naturlære i VI S og V S, Historie i IV, III og II	22 —
Adj. J. Petersen Naturlære i VI M, V M, IV og III, Matematik i VI M, V M og III, geometrisk Tegning i VI M, V M, IV og III	30 —
Adj. Skeby Fransk i VI, V, IV, III og II*)	16 —

*) Ved Forstanderskrivelse af 28de Maj 1887 tillodes det, at Adj. Skebys Timetal foreløbig for indeværende Skoleaar nedsattes fra 20 til 16 Timer.

	Ugentlig.
Adj. Bruun Latin i VI og III samt i VI M og V M, Tydsk i I	19 Timer.
Adj. Traustedt Naturhistorie i hele Skolen, Geografi i II, I og Fbkl., Regning i Fbkl., Matematik i I	23 —
Adj. Huus Dansk i IV og Fbkl., Fransk i Fbkl., Geografi i IV og III, Historie i I og Fbkl.	19 —
Adj. Varming Religion i IV—Fbkl., Dansk i III, II og I, Tydsk i Fbkl.	21 —
Timelærer, Løjtnant, cand. philol. Hansen Gymnastik i hele Skolen (med Assistenten), Fransk i I, Tydsk i II	25 —
Tegnel. Bertelsen Skrivning og Tegning i II—I og Fbkl.	10 —
Organ. Hoffman Sang i hele Skolen	6 —

I Sangundervisningen deltage alle de Disciple, der have Stemme. De nederste Klasser undervises klassevis, de øverste stemmevis. Lørdag Eftermiddag Kl. 5—6 holdes Fællessang. I Aarets Løb er lært: 13 firstemmige Chorsange, 3 Chor af en større Komposition, 12 Salmemelodier samt (i de 2 nederste Klasser) 7 Folkevisemelodier.

I særskilte Timer (18 om Ugen) giver Skolens Musiklærer, Organist Hoffman, Undervisning i Instrumentalmusik til de Disciple, der ytre Lyst og Anlæg i denne Retning og tidligere have modtaget Undervisning deri. Der er iaar givet Undervisning i Pianoforte til 14 Disciple, i Violin til 8 (7), i Bratsch til 1 og i Violoncel til 2. 1 Time om Ugen er benyttet til Sammenspil.

Fagenes ugentlige Timetal i de forskjellige Klasser ses af følgende Tabel:

	VI.	V.	IV.	III.	II.	I.	Fbkl.
Dansk (Oldnordisk)	4	4	2 (1)	2 (1)	2	3	4
Latin	8 (2)	8 (2)	7	7	8	6	—
Græsk	6	6	5	5	—	—	—
Fransk	(1)2(1)	(1)2(1)	2	3	3	4	5
Tydisk	(2)	(2)	2	2	2	2	4
Engelsk	2	2	—	—	—	—	—
Religion og Bibelhist. . .	1	1	1	2	2	2	2
Historie	3	3	2	2	2	2	2
Geografi	—	—	2	1	2	2	2
Mathematik og Regning .	(7)	(7)	5	5	5	4	4
Naturlære	3 (6)	3 (6)	(2)	(2)	—	—	—
Naturhistorie	—	—	2	1	2	2	2
Skrivning	—	—	—	—	1	2	3
Tegning	(2)	(2)	(2)	(2)	1	1	2
Sang	2	2	2	2	2	2	2
Gymnastik osv.	4	4	4	4	4	4	4
Sum	36.	36.	36.	36.	36.	36.	36.

VI og V have været forenede i Religionstimen hos Pastor Munck, VI M og V M i de 6 Naturlæretimer, 3 Matematiktimer og Timerne i geom. Tegning, IV M og III M i de geometriske Tegn timer.

Over sigt

over Skolens Arbejde fra August 1887 til Juli 1888.

Dansk og Oldnordisk.

VI Kl. Winkel Horns Literaturhistorie. Udførligere er læst det Oehlenschläger-Grundtvigske Tidsrum indtil 1825. Der opgives: Holberg: Ulysses v. Ithacia og Barselstuen; Ewald: Rungsteds Lyksaligheder; Wessel: Smeden og Bageren; Oehlenschläger: Guldhornene og Helge og Yrsa; Grundtvig: Paaskeliljen og Øresund; Hauch: Søstrene paa Kinnekullen; Poul Møller: Kunstneren mellem Oprørerne; Chr. Winther: Udtog af Hjortens Flugt; Heiberg: En Sjæl efter Døden; Hertz: Kong Renés Datter; Paludan-Müller: Brudst. af Adam Homo; Ploug: P. Griffenfeld. — 17 Stile.

Oldnordisk. Wimmers Læseb. S. 41—107; sammes Formlære: Der opgives S. 41—92.

V Kl. Lit. Hist. fra Middelalderen til Wessel med Prøver af Forfatterne. Særlig dvælet ved Folkeviseerne og Holberg; af denne opgives: Ulysses v. Ithacia og Den politiske Kandestøber. — 18 Stile.

Oldnordisk. Wimmers Læsebog S. 1—35. Sammes Formlære.

IV Kl. Af den danske Literatur i Tidsrummet c. 1770 til c. 1840 er en Del Værker oplæste, dels af dels for Disciplene, og sammenknyttede ved oplysende Bemærkninger af biografisk og kulturhistorisk Art. — To Stile om Maanedeu.

Med Mathematikerne er læst Stykker af Homer, Æschylos, Sofokles, Evripides, Aristofanes, Herodot, Platon og flere græske Forfattere, og derefter er der med Benyttelse af Skolens Samlinger givet et kort Omrids af græsk Kunst.

III Kl. Værker af Holberg, Oehlenschläger, Ingemann, Heiberg, Blicher, Hertz og H. C. Andersen, samt Oehlenschlägers Barndoms- og Ungdomserindringer ved Listov, ere oplæste. Den nordiske Mythologi er lært efter Arentzen og Thorsteinssons Bog og Sagaerne i samme oplæste og gjendfortalte. — 20 Stile.

Med Mathematikerne er gennemgaaet den græske Mythologi, til Dels efter Bloch og Secher. Derefter ere store Brudstykker af Iliaden læste efter Wilsters Oversættelse. Til Slutning er givet en Fremstilling af Thorvaldsens Levned og Værker, til Dels efter Martin Hammerichs „Thorvaldsen og hans Kunst“.

II Kl. har skrevet 30 Stile, dels Gjengivelser af læste Digte eller Prosastykker, dels frit fortalte over et opgivet Æmne, dels skildrende. Hver Discipel har lært et Par større Digte udenad efter eget Valg. Borchsenius og Winkel Horns „Danske Læsestykker“ brugt til Oplæsning og Stilskrivning. Endvidere ere Værker af Holberg, Oehlen-

schläger, Heiberg og Hostrup samt Uddrag af Völsungesaga oplæste.

- I Kl. Samme Læsebog som i II er brugt til Oplæsning og Analyse; Bojesens „Dansk Sproglære“ er gennemgaaet med adskillige Tilføjelser, og enkelte Digte af Læsebogen samt en Del Fædrelandssange (efter Holm, Sauter og Thyregod: Sangbog for Folkeskolen) ere lærte udenad. Desuden er læst Hauch: Fortælling om Haldor — og Heiberg: Alferne. Mundtlig Gjenfortælling efter Lefolii: Fortællinger og Sagaer I. Klassen har skrevet noget over 30 Stile, mest Gjenfortælling; enkelte frit fortalte eller skildrende.
- Fbkl. Samme Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Bojesens „Dansk Sproglære“ er gennemgaaet indtil Sætningslæren, hvoraf en Del er indøvet mundtlig. Flere Digte ere lærte udenad efter Læsebogen og den samme Sangbog som i I. I Almindelighed ere 2 Stile om Ugen, en Del efter Diktat, de fleste Gjengivelser af Smaafortællinger, skrevne paa Klassen.

Latin.

- VI Kl. Dimittenderne opgive: Ciceros Cato major og femte Tale mod Verres c. 1—13, 31—43 incl., Senecas de providentia, Tacitus' Annaler St. 1, 2, 9, 11, 12, 13, 22 i Bricka's og Thomsens Udvalg; Horats' Oder Udvalg af 1ste—3dje Bog, Brevenes 1ste Bog, Udvalg af Manns Anthologi. Statarisk er i Aarets Løb læst Horats' Breve, Anthologien, Ciceros Cato major, Breve (Udvalget i Pio og Fibigers Læsebog) og Stykker af de

rep. (efter samme Bog), Senecas de providentia og det læste af Tacitus; kursorisk Stykker af Cornel. Nepos, Cæsar, Livius og Cicero i Pio og Fibigers Læsestykker samt de første 3 Taler mod Catilina.

Gjennemgaaet Tempus- og Moduslæren i Madvigs Grammatik, Thomsens Antikviteter og Tregders Literaturhistorie, skrevet 1 Version om Ugen.

- V Kl. Ciceros Tale pro Milone, og Cato major, Livius' 6te Bog, Virgils Æneide 1ste Bog, Udvalg af Horats' Oder 3die og 4de Bog med carmen saeculare, og kursorisk Cæsars 1ste Bog de bell. Gall. og Stykker af Cornelius Nepos, Ovid, Cicero og Sallust (de to sidste efter Pio og Fibiger). Efter Madvigs Sproglære Formlæren og Kasuslæren, Tregders romerske Literaturhistorie. 1 Version om Ugen, skreven paa Klassen*).
- IV Kl. Til Examen opgives 5te Bog af Cæsars galliske Krig, Ciceros Tale pro lege Manilia og de 7 første Kapitler af Talen pro rege Dejotaro samt 528 Vers af Ovids Metamorphoser efter Blochs Udvalg (Jason og Medea, Philemon og Baucis og Orpheus). I Aarets Løb er læst 3die og 5te Bog af Cæsars galliske Krig, Ciceros Taler pro lege Manilia, pro Ligario og pro rege Dejotaro samt 814 V. af Ovid efter Blochs Udvalg (Me-

*) Med Matematikerne af VI og V er læst adskillige af Horats' Oder samt Digte af Catul, Tibul og Ovid i Manns Anthologi; desuden er læst i Oversættelse enkelte Stykker af Tacitus. En Del af Aaret er anvendt til at gennemgaa Udgravningerne i Pompeji med Benyttelse af forskellige Værker.

leager foruden det ovenfor nævnte). Madvigs forkortede Sproglære. 1 Stil om Ugen.

- III Kl. Cæsars galliske Krig, 1ste Bog Kap. 30—54 og 3dje Bog, samt Ciceros 3dje Tale mod Catilina. Madvigs forkortede Sproglære, Bøjnings- og Kasuslæren og det vigtigste af Tempus- og Moduslæren. De 18 sidste Stykker af Forchhammers Stiløvelser. 40 Stile, alle skrevne paa Klassen; desuden ofte mundtlig Stil.
- II Kl. 2den Bog af Cæsars galliske Krig. Madvigs forkortede Sproglære, Bøjningslæren og Dele af Kasuslæren. De 20 første Stykker af Forchhammers Stiløvelser. 1 Stil om Ugen, altid skreven paa Klassen; desuden ofte mundtlig Stil.
- I Kl. Forchhammers Læsebog til Fablerne og det tilsvarende af Bøjningslæren efter Madvigs Sproglære. 50 Stile, alle skrevne paa Klassen.

Græsk.

- VI Kl. Dimittenderne opgive: Odysseens 9de, 10de, 11te og 12te Bog, Iliadens 1ste, 6te og 9de v. 307—430; Herodot's 8de Bog i Bergs Udvalg S. 88—119; Xenophon, Arrian, Plutarch og Lukian efter Levy og Velschows græske Læsebog S. 63—70 og S. 102—151; Platons Sokrates' Apologi, Kriton og Thriges Udvalg S. 27—30 og 51—55; Demosthenes' 3die olyntiske Tale, Tale om Freden og 2den philippiske.
- V Kl. Odysseens 9de og 11te Bog, Iliadens 1ste og 9de Bog og Bergs Udvalg af Thukydid S. 2—16 og S. 61—80, med Forbigaaelse af K. 14—17. Be-

nyttet Tregders Mythologi, Bergs Formlære og Madvigs Syntax.

- IV Kl. Xenophons Anabasis, 1ste Bog. Odysseens 1ste Bog samt 2den Bog V. 1—82. Sechers græske Mythologi S. 5—46 (til Heroerne). Bergs Formlære.
- III Kl. Bergs lille Forskole til Læsning af Græsk og de tilsvarende Afsnit af Bergs Formlære.

Fransk.

- VI Kl. Baruël og Michelsen, *Franske Prosastykker*, 101 S. Kursorisk: 450 S. Matematikerne have foruden Øvelser i Oversættelse fra Dansk til Fransk tillige gennemgaaet extempore Sicks Franske Læsestykker III. Pios Sproglære med en Del Forbigaaelser. De Sproglige have skrevet to Stile om Ugen.
- V Kl. Baruël og Michelsen, *Franske Prosastykker*, 130 S. Kursorisk: 400 S. Pios Sproglære, Ordføjningslæren indtil § 97. 1 Stil om Ugen.
- IV Kl. Af *Udvalgte Stykker* af Baruël og Trier er læst 115 Sider. Kursorisk: 110 Sider. Pios Sproglære, Formlæren.
- III Kl. Af Pios franske Læsebog for Mellemlasserne er læst 30 Sider. Baruël og Trier, *Udvalgte Stykker*, 53 Sider. Kursorisk: 80 Sider. Pios Formlære. 1 Stil om Ugen. Michelsens Stiløvelser, 22 Stykker.
- II Kl. Af Pios Læsebog for Mellemlasserne er læst 60 Sider. Pios Formlære. 1 Stil om Ugen. Michelsens Stiløvelser, 22 Stykker.
- I Kl. Af Pios Lærebog for Begyndere er læst S.

46—60, 77—90. Læsebog for Mellemklasserne 26 S. Formlærens Skema efter Pio. 1 Stil om Ugen samt 15 Stykker af Michelsens Stiløvelser. Fbkl. Af Pios Lærebog for Begyndere er læst Side 1—46, 61—62 og 68—75 med tilsvarende Formlære. 1 Stil om Ugen.

Tydsck.

- VI Kl. Jonas Musterstücker 33 Sider, Goethes Torquato Tasso, Geibels Sophonisbe, nogle Digte (deriblandt Schillers Spaziergang). Cursorisk læst i de fleste Maaneder c. 100 Sider.
- V Kl. Götz v. Berlichingen, Egmont, det halve af Geibels Sophonisbe. Cursorisk i de fleste Maaneder c. 100 Sider. Syntaxen repeteret.
- IV Kl. Af Kapers og Simonsens Læsebog f. de højere Kl. omtrent 80 Sider Poesi og Prosa. Wilhelm Tell. Simonsens Syntax. Cursorisk læst Trilogien Wallenstein, Jungfrau v. Orleans og Mackbeth.
- III Kl. Kapers og Simonsens Læsebog for de højere Klasser S. 107—67, af den poetiske Del 19 Sider (5 Digte udenad). Cursorisk af Hauffs Märchen omtrent 30 Sider maanedlig. Ankjærs Formlære forfra til Pronominerne.
- II Kl. Kapers Læsebog for Mellemklasserne S. 72—79, 125—135, 138—161, 166—171, 176—185, 187—189, 191—201, ialt c. 70 Sider. Repeteret Ankjærs Formlære.
- I Kl. Kapers Læsebog for Mellemklasserne S. 18—24, 28—34, 37—38, 69—101, 106—110, i alt c. 50 Sider. Kapers Stiløvelser for Begyndere Stk.

40—45, 51—56, 58—62. Af Kapers Formlære § 16—105, 133—140 med en Del Forbigaaelser; en Stil hver anden Uge.

Fbkl. Listovs Elementarbog S. 66—98. Simonsens Læsebog for de lavere Klasser og Mellemklasserne S. 1—22 med Forbigaaelse af omtrent Halvdelen, og S. 23—37. Kapers Stiløvelser for Begyndere S. 1—26 med Forbigaaelse af adskillige Sætninger. 4—5 Stile om Maanedene. Kapers Formlære § 14—105 og en Del af de stærke Verber, med Forbigaaelse af mange Ex-empler, Undtagelser og Anmærkninger.

Engelsk.

- VI Kl. Der opgives: Listovs Engl. Reader S. 21—105. Hansen og Magnussens Læsebog II S. 1—40, 56—90.
- V Kl. Hansen og Magnussens Læsebog I S. I—XXXII og 1—65. Rosings Grammatik.

Religion.

- VI og V Kl. Hovedpunkter af Kirkehistoriens første 6 Aarhundreder mundtlig gennemgaaede.
- IV Kl. Oldtidens og Middelalderens Kirkehistorie er gennemgaaet efter Fr. Nielsen: Ledetraad i Kirkens Historie.
- III Kl. Balslevs Katekismus. Assens' mindre Lærebog i den bibelske Historie.
- II Kl. Assens' mindre Lærebog i den bibelske Historie S. 120—159. Af Balslevs Katekismus: Troen. Nogle Salmer.
- I Kl. Balslevs Katekismus: De ti Bud. Assens' mindre

Lærebog i den bibelske Historie S. 123—159
med en Del Forbigaaelser. Nogle Salmer.

Fbkl. Bibelhistorie: samme Bog S. 1—77. Nogle
Salmer.

Historie.

- VI Kl. Dimittenderne opgive: Den gamle Historie og
Nordens Historie efter Thriges mindre Lære-
bøger. Verdenshistorien til 1815 efter Blochs
Lærebog for Realskoler (med Tilføjelser). Ver-
denshistorien fra 1815 af efter Blochs Lærebog
for de lærde Skoler.
- V Kl. Den gamle Historie efter Thriges mindre Lære-
bog. Middelalderens og den nyere Tids Historie
til 1660 efter Blochs Lærebog for Realskoler
(med Tilføjelser).
- IV Kl. Efter Blochs Lærebog i Historie til Brug for
Realskoler: Den nyeste Historie fra den franske
Revolution samt Repetition af Nordens Historie
fra 1523.
- III Kl. Efter Blochs Lærebog: Den nyere Historie S.
1—139.
- II Kl. Blochs Middelalderens Historie S. 95—223
(Bogen ud).
- I Kl. Blochs Oldtidens Historie.
- Fbkl. Efter Blochs „Nordens Historie for Realskoler“:
Danmarks Historie og tilsvarende Stykker af
Sverrigs og Norges til S. 146.

Geografi.

- IV Kl. Granzows Geografi Nr. 2.
- III Kl. Samme Lærebog: Amerika og Nordeuropa.

- II Kl. Samme Lærebog: Asien, Afrika og Australien.
 I Kl. Samme Lærebog: Af Sydeuropa den italienske og den pyrenæiske Halvø, Vesteuropa og Mellemuropa til Østerrig.
 Fbkl. Samme Lærebog: Nord- og Østeuropa samt af Sydeuropa Balkanhalvøen og Alpekjæden.

Mathematik og Regning.

- VI Kl. Dimittenderne opgive: Julius Petersens Arithmetik og Algebra, Geometri, Trigonometri, analytisk Geometri og Stereometri.
 V Kl. Julius Petersens Stereometri og Trigonometri samt analytisk Geometri til Ellipsen. 4 Hjemmeopgaver om Ugen.
 IV Kl. Steens Algebra: Brudne Exponenter, Logarithmer, exponentielle Ligninger, Rækker og Rentesregning, samt Repetition af Proportioner, Potens, Rod, Decimalbrøk og Ligninger. Petersens Geometri fra Arealer indtil Enden. Hele Bogen er repeteret. Skriftlige Øvelser paa Klassen, men ikke hjemme.
 Til mundtlig Examen opgives: Steens Algebra og Petersens Geometri.
 III Kl. Petersens Algebra fra Rod til Logarithmer, Julius Petersens Geometri fra 75 til Arealer med Forbigaaelse af Lighedannethed. Mange skriftlige Øvelser paa Klassen, men ikke hjemme.
 II Kl. Petersens Arithmetik: Potens, Ligninger af første Grad, Proportioner, Decimalbrøk og „Tals Delelighed med visse lavere Tal“. Petersens Geometri forfra til § 74. Mange skriftlige Øvelser paa Klassen, men ikke hjemme.

I Kl. Petersens Arithmetik til § 54, § 65—66 og § 108—118.

Fbkl. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasserne er benyttet til Indøvelse af Brøkgregning og Regulatedetri i hele og brudne Tal. Af og til Hovedregning.

Naturlære.

VI Kl. Den sproglige Afdeling: Schmidts Fysik og Jørgensens Astronomi, med flere Forbigaaelser og Tilføjelser. Til Examen opgives Astronomien og Fysiken i det ved Anordning af 16de Juni 1882 befalede Omfang.

Den math.-naturv. Afd.: Dimittenderne opgive: Den mekaniske Fysik efter Ørsted, Optiken og den kemiske Fysik samt Meteorologien efter Müllers „Grundriss der Fysik“. Af Lysets Interferens er der kun medtaget ganske lidt. Jørgensens Astronomi.

V Kl. Den sproglige Afdeling: Ellingers Fysik S. 1—103 og 138—212. Jørgensens Astronomi indtil Solsystemet.

Den math.-naturv. Afdeling: Den kemiske Fysik efter Müller og Jørgensens Astronomi.

IV Kl. Efter Schmidts Naturlære Galvanismen. Efter Ellingers Bog Ligevægtslæren og lidt af Bevægelseslæren.

III Kl. Efter Ellingers Naturlære §§ 64—116, 164—191, 216—247.

Geometrisk Tegning.

VI Kl. Planer, givne ved deres Spor. Skæring mellem Legemer og vilkaarlige Planer.

- V Kl. Projektionen af de simpleste Legemer samt deres Skæring med Planer, vinkelrette paa en af Projektionsplanerne.

Naturhistorie.

- IV Kl. Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2 med nogle Forbigaaelser. — Strøms Begyndelsesgrundene af Plantelæren med nogle Tilføjelser.
- III Kl. Samme Lærebøger. Zoologi: fra Hvidormene Bogen ud. — Botanik: de enkimbladede og blomsterløse Planter, desuden Læren om Plantens Sammensætning og Liv.
- II Kl. Samme Lærebøger. Zoologi: Leddyrene. — Botanik: de tokimbladede Planter.
- I Kl. Samme Lærebøger. Zoologi: Krybdyrene, Padderne og Fiskene, desuden Mennesket og Indledningen til Hvirveldyrenes Naturhistorie. Botanik: Indledningen og de frikronbladede Planter.
- Fbkl. Lützens Lærebog i Zoologien Nr. 2. Pattedyrene og Fuglene.
-

Stipendierne.

For Skoleaaret 1887—88 have

a. Stiftelsens Gratistpladser (fuldstændig Fri-tagelse for Kontingent) været tildelte Disciplene K. Johnsen, W. Svendsen, E. Stabell, Har. Vilstrup, G. Krag, Fr. Magius, G. Hedemark, E. Andersen, V. Rosenberg, P. Kæstel, L. Tillge, P. Nielsen, H. Kauffmann, L. Hansen og Chr. Voigt.

b. de Resenske Gratistpladser A. Hansen og H. Clausen-Bagge.

c. den Rønnenkampske Gratistplads (for en Sles-viger) Jørgen Jensen.

d. Stiftelsens halve Gratistpladser (det aarlige Kontingent 240 Kr.) Th. Thomsen, R. Fugl, H. Holst, J. Steenstrup, V. Weeke, F. Bjørn, Holg. Vilstrup, F. Hasselager, Chr. Carstensen, H. Rothe, S. Claussen, L. Madsen, V. Moltke, I. Ph. Hage, Nic. Møller, M. Tryde, R. Petersen, F. Hansen, A. Schwensen, J. Larsen, J. Schilder, A. Schmidt, O. Mørkeberg, H. Holten, O. Olsen, Erb. Lützen og H. Gross.

Ansøgninger om Gratistpladser for Disciple her i Skolen maa indgives til Stiftelsens Forstander inden hvert Aars 1ste August.

De to **Universitetsstipendier** paa 300 Kroner i tre halvaarlige Portioner have iaar været tillagte Studenterne F. Olsen og E. Schebye.

De to **Meyerske Examens-Præmier**, hver paa 60 Kroner, tilkjendtes for Aaret 1887 Disciplene J. Steenstrup og E. Andersen*).

Det grevelig **Moltkeske Skolestipendium** for kgl. Embedsmænds Sønner blev for December Termin 1887 tillagt Disciplene H. Holst, Joh. Forchhammer, V. Moltke og B. Hoff**).

Det grevelig **Moltkeske Universitetsstipendium** for kgl. Embedsmænds Sønner blev for December Termin 1887 og Juni Termin 1888 tillagt Studenterne Fr. Olsen (med en dobbelt) og E. Waage (med en enkelt Portion). En Portion henlagdes til Rejsestipendiets Fond**).

Rejsestipendiets Fond. Beløbet, 149 Kroner, indestaar i Sparekassen for Næstved og Omegn.

Overlærer Albert Leths Legat har for Aaret 1888 været tillagt Student Julius Jensen.

Peter Eleon Rosenørns Legat (80 Kr.) har for Aaret 1887 været tildelt Discipel E. Stabell.

*) Desuden tilkjendtes der efter Hovedexamen Disciplene Jens Larsen og Urban Hansen hver en mindre Bogpræmie.

***) Efter Konverteringen er hver Portion paa 43 Kr. 75 Øre.

De videnskabelige Samlinger.

I Skolceaaret 1887—88 har den naturhistoriske Samling faaet følgende Tilvæxt:

Ved Kjøb:

Fra den zoologiske Station i Neapel:

Fiske:

Amphioxus lanceolatus, en Flyveulk (*Dactylopterus volitans*), Sardinier og Ansjoser.

Søpunge:

Rhopalæa neapolitana, *Doliolum grande* og *Salpa africana-maxima* (Kjede).

Bløddyr:

Af Blæksprutter: *Eledone Aldrovandi*, *Loligo vulgaris*, *Octopus vulgaris*, *Rossia macrosoma* og *Sepia officinalis*.

Af Kjølsnegle: *Carinaria mediterranea*.

Af Snegle: *Chromodoris elegans*, *Cypræa pyrum*, *Janthina bicolor*, *Pleurobranchus Meckelii* og *Vermetus gigas*.

Af Muslinger: *Arca barbata*, *Cardium tuberculatum*, *Pecten Jacobæus*, *Solecurtus strigillatus*, *Solen vagina* og *Tapes decussata*.

Krebsdyr:

Sacculina sp. og *Galathea strigosa*.

Orme:

Alciopa Cantrainii og *Balanoglossus minutus*.

Pighude:

Palmipes membranaceus, *Centrostephanus longispinus* og *Synapta digitata*.

Gopler:

Olindias Müllerii, *Physophora hydrostatica* og *Cestus veneris*.

Koraldyr:

Ædelkoral (*Corallium rubrum*) og Søjfer (*Pennatula* sp.).

Svampe:

Leuconia aspera.

Alle i smukke Exemplarer, opbevarede i Spiritus.

Endvidere er der kjøbt en udstoppet Urhane.

Ved Gaver:

En Misteldrossel (*Turdus viscivorus*).

En Hvinand (*Anus clangula*) af Adjunkt Hansen.

En Svaneunge fra Store Park.

Fra Dr. Jespersen har Skolen modtaget en smuk Samling Dyr i Spiritus fra Java. Sendingen omfatter Firben, Slanger, Frøer, Insekter og Tusindben, af hvilke adskillige frembyde stor Interesse i videnskabelig Henseende, ligesom de ogsaa ere særdeles instruktive for Undervisningen.

En Træbuk og en Cicade, begge fra Omaha, af Discipel Harald Riis.

Den **botaniske Have** har modtaget værdifulde Gaver af Plantør Jakobsen i Hæsedø, Apotheker Baagøe, Næstved, Gartner Galschiøt, Ledreborg, Gartner Petersen, Herlufsvænge og Overlærer Hoff.

Den **fysiske Samling** er i Skolcaarets Løb forøget med:

En Foucaults Afbryder til Ruhmkorffs Induktionsapparat.

Et Flintglasprisme.

Et nyt Svinghjul til Meritens dynamoelektriske Maskine.

Et Thomsens Polarisationsbatteri.

Et Bord til den astronomiske Kikkert.

Forskjellige Metaltraade, Porcellænskaaler og Glas.

Desuden ere flere større Reparationer udførte.

Bibliotheket er siden Maj Maaned f. A. forøget med følgende Bøger og literære Hjælpemidler; de med † mærkede ere tilsendte Skolen fra Ministeriet; * betegner Gaver fra Private.

Aagaard, O. H., Frankrig og Skotland i Aar. 1536—60. Kbh. 1887.

Aarbøger for nord. Oldkyndighed og Historie. Kbh. 1887—88. Forts.

† Aarsberetninger og Meddelelser fra det store kgl. Bibliothek. Udg. af C. Bruun. 3. Bd. 12. H. Kbh. 1887.

- Aktstykker til Rigsraadets og Stændermødernes Historie i Kristian IV's Tid, udg. ved K. Erslev. 2. Bd. Kbh. 1887—88.
- Alfab. Sagregister til Meddelelserne ang. Kjøb. Univers. og den polyt. Læreanst. for Aar. 1857—63. Kbh. 1886.
- Anhang zu Homers Ilias, Schulausgabe von K. F. Ameis. 2. Aufl. bes. von C. Hentze. 8. H. Lpz. 1881. (Slutning).
- Arkiv for nord. Filologi. Christ. 1887—88. Forts.
- Arnold, M., Essays in criticism. Lpz. 1887. 2 Bd.
- Aschehoug, T. H., Statsforfatningen i Norge og Danmark indtil 1814. Christ. 1866.
- Aschenfeldt-Hansen, C., Kirkehistoriske Smaaskrifter. Nr. 9—13. Kbh. 1887.
- Asmussen, A. F., Ny gejstlig Stat. Kbh. 1888. 4.
- Balck, V., Illustrerad idrottsbok. 13.—22. H. Stockh. 1887—88. Fig.
- Barante, Histoire des ducs de Bourgogne. 2. éd. Paris 1824—25. 21 Bd.
- Barfod, H. P., Til Minde om Biskop P. C. Kierkegaard og hans Jordefærd. Kbh. 1888. Portr.
- , H. P. B., Hs. Maj. Kong Christian IX. 1.—2. H. 1888. 4. Fig. Tvl. Portr.
- Baruël, E., Lectures historiques, udg. og forsyn. med Noter. I. Kbh. 1887.
- og C. Michelsen, Franske Noveller og Skitser af nyere Forfattere. I. 2. Udg. Kbh. 1887.
- Bauer, R. W., Haandbog i Mønt-, Maal- og Vægtforhold. 2. Udg. Kbh. 1882.
- * Beretning om den polytek. Læreanstalt i 1886—87. Kbh. 1887.
- om det andet kirkelige Møde i Kjøbenh. Sept. 1887, udg. ved P. Taaning. Kbh. 1887.
- Berlingske polit. og Avertissements-Tidende. Kbh. 1887—88. Fol. Forts.
- Birkedal, V., Brændende Spørgsmaal. Kbh. 1887.
- Boas, J. E. V., Lærebog i Zoologien. Kbh. 1888. Fig.
- Boetticher, A., Die Akropolis von Athen. Berlin 1888. Fig. Tvl.
- Bojesen-Hoffa, Kurzgefasstes Handbuch der griech. Antiquitäten [o: das Handb. der gr. Antiquit. von E. F. Bojesen in der deutschen Übers. von I. Hoffa]. 2. Aufl. bearb. von E. Szanto. Wien 1887.
- Kurzgefasstes Handbuch der röm. Antiquitäten und der röm. Literaturgesch. 4. Aufl. bearb. von J. W. Kubitschek. Wien 1886.
- Brandt, C. J., Salmedigteren Hans Christensen Sthen. Kbh. 1888.
- , Udvalg af Hans Chr. Sthens Salmer og aandelige Rim. Kbh. 1888.
- Bruun, C., Pompeji. Kbh. 1881. Fig. Tvl.
- * —, O., Studier over Scorbutens Ætiologi og Pathogenese. Kbh. 1886.
- Buhl, F., Om Jobs Bog. Kbh. 1887.
- Bulwer, E., Athens; its rise and fall. Paris 1837.
- , Pelham. Lpz. 1842. Forf. Portr.
- Burckhardt, J., Die Cultur der Renaissance in Italien. 3. Aufl. Lpz. 1877—78. 2 D. i 1 Bd.
- Buschmann, J., Deutsches Lesebuch für die Oberklassen höherer Lehranstalten. 3. Abt. Prosa. 3. Aufl. Trier 1887. [2 Expl.].

- Bøgh, J., Tekniske Spørgsmaal i Oldtidens Kunst og Haandværk. Bergen 1887.
- Calderon de la Barca, Huset med to Indgange. Komædie i 3 Akter. Oversat af A. Richter. Kbh. 1887.
- Cavaro, R., Les costumes des peuples anciens. Paris 1887. 2 D. i 1 Bd. Fig.
- Chambers, R., Cyclopædia of english literature. Edinburgh 1844. 2 Bd. Fig.
- * Christensen, K., Regnebog for Realskolernes øverste Klasser. 2. Udg. Kbh. 1887.
- † — , O. T., Bidrag til Manganets og Fluorets Chemi. Kbh. 1886.
- Collignon, M., Phidias. Paris. u. A. Fig.
- Collin, J., Bidrag til Kundskaben om Danmarks Fuglefauna. Udg. som 2. Suppl. til „Skandinaviens Fugle“. Kbh. 1888.
- Corpus constitutionum Daniæ. Forordninger, Recesser o. s. v. (1558—1660). Udg. af V. A. Secher. 1. B. 1.—2. H. Kbh. 1887.
- Coulanges, F. de, La cité antique. 6. éd. Paris 1876.
- Daae, L., Ludvig Holberg. Krist. 1886.
- Dahl, H., Om Dr. Skat Rørdams Bibeloversættelsesarbejde. Odense 1887.
- Dahlander, G. R., Electricitetens nyeste framsteg på teknikens område. 1.—2. H. Stockh. 1887. Fig.
- † Danmarks Statistik. Statistisk Tabelværk. 4. Række. Ltr. A. Nr. 4—5. Ltr. D. Nr. 7, a—7, b og 9, a—9, b. Ltr. E. Nr. 1. Kbh. 1886—87. 5 B. 4.
- † — , Statistiske Meddelelser. 3. Række. 8. Bd. Kbh. 1886.
- Dansk biografisk Lexicon. Udg. af C. F. Bricka. 1.—11. H. Kbh. 1887—88.
- Dansk Kirketidende. Kbh. 1887—88. Forts.
- Danske geistlige Sigiller fra Middelalderen ved H. Petersen. I. Billeder. II. Text. Kbh. 1886. 2 Bd. Fol.
- Danske Kirkelove, udg. af H. F. Rørdam. 3. Bd. 1. H. Kbh. 1887.
- Danske Magazin. 5. R. 1. Bd. 2. H. Kbh. 1887. 4.
- Der deutsch-dänische Krieg 1864. Herausgeg. vom grossen Generalstabe. 2. Bd. Berlin 1887. Fig. Tvl. Kort. (Slutning).
- Det ny Testament, overs. med Anmærkn. af T. Skat Rørdam. 3. H. Kbh. 1887.
- Deutsche Rundschau. Berlin 1887—88. Forts.
- Dickens, Ch., The adventures of Oliver Twist. London. u. A. 4. Fig. Tvl.
- , Barnaby Rudge. London. u. A. 4. Fig. Tvl.
- Die Ergebnisse der Ausgrab. zu Pergamon. 3. vorläuf. Bericht, 1883—86. Berlin 1888. Fol. Fig. Tvl.
- Diehl, C., Ravenne. Paris 1886. 4. Fig.
- Drummond, H., Naturens lov i aandens verden. Overs. af B. Hall. 2. oplag. Krist. 1887.
- Eberhard, J. A., Synonymisches Handwörterbuch der deutschen Sprache. 14. Aufl. verbess. von O. Lyon. 1. Lief. Lpz. 1888.
- Egils Saga Skallagrimssonar, udg. af F. Jónsson. 2. H. Kbh. 1887.

- Entomologiske Meddelelser, udg. ved F. Meinert. 1. Bd. 1.—3. H. Kbh. 1887—88.
- Examensbogen. Samlet af J. Hoffmeyer. 2. forøg. Udg. Aarhus 1887.
- Falbe Hansen, V., og W. Scharling, Danmarks Statistik. 32.—33. H. Kbh. 1887. (Slutning).
- Farrar, F. W., Apostelen Paulus. Bearb. Oversæt. af E. Christiani. Kbh. 1883. 2 D. i 1 Bd.
- Fischer, H., L. Uhland. Stuttg. 1887.
- Flensborg Avis. Flensb. 1887—88. Fol. Forts.
- Freund, H., Ragnarok, Frise i Relief, tegnet af H. Olrik. 6 Tvl. med Forklaring af N. Høyen. [Kbh.] 1857. Fol.
- Fridericia, J. A., Danmarks ydre polit. Historie i Tiden fra Freden i Lybek til Fr. i Kjøbenh. (1629—60). 2. Bd. 1635—45. Kbh. 1881.
- † Friis, A., Om den i Kjøbenh. 1886 herskende Epidemi af Meningitis cerebrospinalis. Kbh. 1887.
- Gammeldanske Krøniker, udg. ved M. Lorenzen. 1. H. Kbh. 1887.
- * Gertz, M. C., Bemærkninger ved Fremlæg. af „L. Annaei Senecae dialogorum libros XII ad eod. præcipue Ambros. rec. M. C. Gertz“. Kbh. 1887. [Særtryk af Oversigt over d. K. D. Vid. Selsk. Forh. 1886.]
- Gjellerup, K., Kampen med Muserne. Kbh. 1887.
- , Helikon. Kbh. 1887.
- Glazebrook, R. T., u. W. N. Shaw, Einführung in das physikal. Praktikum. Deutsch herausgeg. von W. Schloesser. Lpz. 1888. Fig.
- Gregorovius, F., Kleine Schriften. Lpz. 1887—88. 2 Bd. Tvl.
- , Die Grabmäler der röm. Päpste. Lpz. 1857.
- Grimm, J. u. W., Deutsches Wörterbuch. 7. Bd. 10.—11. Lief. 8. Bd. 3. Lief. Lpz. 1887—88.
- , H., Goethe. 4. Aufl. Berlin 1887.
- Halévy, L., L'abbé Constantin. 97. éd. Paris 1887.
- Halvorsen, J. B., Norsk Forfatter-Lexicon 1814—80. 10.—18. H. Krist. 1887—88.
- Hammershaimb, V. U., Færøsk Anthologi. 2. H. Kbh. 1887.
- Hanotaux, G., Études historiques. Paris 1886.
- Hansen, A., og J. Magnussen, Engelsk Læsebog for ældre Begyndere. Kbh. 1887. 2 Bd.
- Hauch, A. G. Ø., Latinsk Elementarbog. Kbh. 1887.
- Helm, G., Die Elemente der Mechanik u. mathem. Physik. Lpz. 1884. Fig.
- Helveg, L. N., Den danske Kirkes Historie efter Reformationen. 2. omarb. Udg. 2. Del. Kbh. 1883.
- † Helweg, Kr., Studier over de vasomotoriske Nervebaners centrale Forløb. Kbh. 1886. Tvl.
- Herzog, J. J., u. G. L. Plitt, Real-Encyklopädie für protestant. Theologie und Kirche. 175.—180. H. Lpz. 1887—88.
- Hildebrand, R., Vom deutschen Sprachunterricht in der Schule. 3. verbess. u. verm. Aufl. Lpz. u. Berlin 1887.
- Historisk Arkiv. Kbh. 1887—88. Forts.
- Historisk Maanedsskrift. Odense 1887—88. Forts.
- † Indbydelsesskrifter til de off. Examener i danske Skoler. 1887.
- † — til de off. Examener i norske og svenske Skoler. 1887.

- Jahrbücher für classische Philologie. Lpz. 1887—88. Forts.
 — für Philologie und Paedagogik. Lpz. 1887—88. Forts.
 — für classische Philologie. 15. Supplementband u. 16. Bd. I. H. Lpz. 1887.
- Jost, M., Annuaire de l'enseignement primaire. 3. année. 1887. Paris 1887.
- Jørgensen, A. D., Hans Adolf Brorson. Kbh. 1887.
 — , S. M., Mindre Lærebog i uorganisk Chemi. Kbh. 1888. Fig.
- Kall, A., Vitæ cursus, quem feliciter peregit ill. heros Otto comes de Thott. Universitatis nomine congressit. Haun. 1787. Fol.
- † Kancelliets Brevbøger. (1556—60). Udg. af C. F. Bricka. 1. Halvdel. Kbh. 1887.
- Karten von Attika. Mit erl. Text herausgeg. von E. Curtius u. I. A. Kaupert. 5. H. Berlin 1887. Fol.
- Kirkehistoriske Samlinger. Kbh. 1887—88. Forts.
- Kjøbenhavns Diplomatarium. Udg. af O. Nielsen. 8. Bd. 2. H. Kbh. 1887. (Slutning).
 — — , Register til 5.—8. Bd. Udg. af O. Nielsen. Kbh. 1887.
- Klostermann, A., Die Bücher Samuelis und der Könige, ausgelegt. Nördlingen 1887.
- † Koch, P. D., Undersøgelser over Nervus hypoglossus' Udspring og Forbindelser i medulla oblongata. Kbh. 1887. Tvl.
- Kong Christian IV's egenhændige Breve. Udg. ved C. F. Bricka og I. A. Fridericia. 13.—14. H. Kbh. 1887.
- Kgl. dansk Hof- og Statskalender for Aaret 1888. Kbh. 1888.
- La Cour, P., Historisk Mathematik. Kbh. 1888. Fig. Tvl.
- Lange, J., Haandbog i den danske Flora. 4. Udg. 3.—4. H. Kbh. 1887—88.
- * — , Nomenclator „Florae Danicae“. Haun. 1887. 4.
- Langl, J., Griechische Götter- und Heldengestalten. I. Tafeln. II. Text. Wien 1887. 2 Bd. Fol. Fig. Tvl.
- O. Laubs Levnet. Udg. af F. L. Mynster og G. Schepelern. 2. Tidsrum 1855—82. 2. Afd. Kbh. 1887. Portr.
- Laub, T., Om Kirkesangen. Kbh. 1887.
- Leonhard, G., Grundzüge der Geognosie u. Geologie. 4. Aufl. 2.—3. Lief. Lpz. 1887. Fig.
- Leuckart, R., Die Parasiten des Menschen. 2. Aufl. 1. Bd. 3. Lief. Lpz. u. Heidelb. 1886.
- † Lorenzen, P., Om Behandling af den medfødte Klumpfods højere Grader. Kbh. 1887.
- Lund, H., Borgerdydskolen i Kjøbenhavn. Et Mindeskift. Kbh. 1887. Portr.
 — , Tr., Danmarks og Norges Historie i Slutn. af det 16. Aarh. I. 8. Bog. Fødsel og Daab. Kbh. 1887.
- Maanedsskrift for den elementære Mathematik. Kbh. 1887—88. Forts.
- Madsen, P., Johannes' Aabenbaring. Kbh. 1887.
- Madvig, J. N., Livserindringer. Kbh. 1887. Portr.
- Maspero, G., L'Archéologie Égyptienne. Paris 1887. Fig.
- Mathematiske Examenopgaver i Aar. 1875—88. Udg. af P. T. Foldberg. Kbh. 1888.
- Matzen, M., Vejledning ved Undervisningen i dansk Stil i Borger- og Almueskoler. 2. Udg. Kbh. 1887.

- † Meddelelser ang. de lærde Skoler med dertil hørende Real-
undervisning for Aar. 1885. Udg. af A. C. P.
Linde. Kbh. 1887.
- † — ang. den polyt. Læreanstalt for Aar. 1857—63.
Udg. af C. Goos. Kbh. 1886.
- † — fra det kgl. Gehejmearkiv for 1883—85. Kbh.
1886.
- Melbye, M., Fortællinger af Kirkehistorien. 3. gjennemg. Opl.
Odense 1877—78. 2 Bd.
- Mohn, H., Die Lehre von Wind und Wetter. 4. Aufl. Berlin
1887. Fig. Tvl.
- Møllerup, W., og F. Meidell, Bille-Ættens Historie. 1. H. af
1. og 2. Del. Kbh. 1888.
- Moltke, [H. v.], Briefe aus Russland. Berlin 1877.
- Mommsen, Th., Römisches Staatsrecht. 3. Bd. 1. Abtheil. Lpz.
1887.
- Munthe Brun, J., Tydsk Digtsamling til Skolebrug. Udg. med
Noter. Kbh. 1887.
- Murray, J. A. H., A new English dictionary on historical prin-
ciples. 1.—2. part. Oxf. 1884—85. 4.
- Nielsen, F., Haandbog i Kirkens Historie. 2. Bd. 2.—4. H.
Kbh. 1887—88.
- , Ledetraad i Kirkens Historie. Kbh. 1887. 2 D.
i 1 Bd.
- Novem vitæ sanctorum metricæ, ed. Guil. Harster. Lips.
1887.
- Nyrop, C., J. F. Classen. Kbh. 1887. Fig. Tvl. Portr.
- Oncken, W., Allgemeine Geschichte in Einzeldarstellungen.
129.—145. Abtheil. Berlin 1887—88. Fig. Tvl.
- Opuscula philologica. Mindre Afhandlinger, udg. af det philol.-
hist. Samfund. Kbh. 1887.
- Orelli, C. v., Die Propheten Jesaja und Jeremia, ausgelegt.
Nördlingen 1887.
- Palästina in Bild und Wort. Herausgeg. von G. Ebers u. H.
Guthe. Stuttg. u. Lpz. 1882—87. 2 Bd. Fol. Fig. Tvl.
- Personne, J., Strindbergslitteraturen og Usædeligheden blandt
Skoleungdommen. Oversat. Veile 1887.
- Petermanns Mittheilungen. Gotha 1887—88. 4. Forts.
— Ergänzungsheft Nr. 87—88. Gotha 1887. 4. Kort.
- Petersen, H., Vognfundene i Dejbjerg Præstegaardsmose 1881
og 1883. Kbh. 1888. 4. Fig. Tvl.
- , R., Thomas Kingo og hans Samtid. Kbh. 1887. Fig.
Tvl. Portr.
- Plautus, T. Maccius, Comoediæ. Rec. et enarr. I. L. Ussing.
Vol. tertii pars prior. Haun. 1887.
- Pontoppidan, M., Filippenserbrevet oplyst og anvendt. Kol-
ding 1886.
- Pope, A., Poetical works. London 1787—88. 2 Bd. Portr.
- † Poulsen, A. S., Det gamle Testament i Christi Taler. Kbh.
1886.
- , V., Fortællinger af Norges Historie. 11.—13. H.
Krist. 1887—88. Fig. Tvl.
- * Rasmussen, R. C., Gallehus-Guldhornet og Viemose-Spændet
m. m. Tydninger. Kbh. 1887. 4. Fig.
- Reclus, É., Nouvelle géographie universelle. XII. L'Afrique
occidentale. Paris 1887. 4. Fig. Tvl. Kort.

- Register til Tidsskrift for Physik og Chemi. 1. Række (Aargang 1—18). Udarb. af A. Thomsen. Kbh. 1887.
- Reinholdt, A. v., Geschichte der russischen Literatur. Lpz. 1886.
- † Reisz, C., Udviklingen af Tuberkulosens Pathologi før og efter Opdagelsen af Tuberkelbacillen. Kbh. 1886. 4.
- Revue des deux mondes. Paris 1887—88. Forts.
- Robiquet, P., Histoire municipale populaire de Paris. Paris 1887. Tvl.
- Rosenberger, F., Die Geschichte der Physik. 2. Bd. u. 3. Bd. 1. Abtheil. Braunsch. 1884—87.
- Rosenørn, M. H., Greve Gert og Niels Ebbesøn. 7.—9. H. Randers 1887.
- Rousseau, J., Hans Holbein. Paris 1885. 4. Fig. Tvl. Portr.
- Rønning, F., Rasmus Kristian Rask. Kbh. 1887. Fig. Portr.
- † Samling af Kongens Rettertings Domme. Udg. af V. A. Secher. 7.—9. H. 1608—14. Kbh. 1885—86.
- af Love og Anordninger m. v., udg. efter Indenrigsminister. Foranst. 10. Bd. 5. H. og 11. Bd. 1. H. Kbh. 1887.
- Samlinger til jydsk Historie og Topografi. Aalb. 1887—88. Forts.
- Say, L., Turgot. Paris 1887. Portr.
- Schliemann, H., Ithaka, der Peloponnes und Troja. Lpz. 1869. Tvl.
- Schmidt, A., Handbuch der griech. Chronologie. Herausgeg. von F. Rühl. Jena 1888.
- * Schneekloth, K. A., Dansk Sproglære til Skolebrug. 3. Udg. Kbh. 1887.
- Schück, H., Svensk literaturhistoria. 5.—6. H. Stockh. 1887—88.
- Secher, J. M., Græsk-romersk Kunsthistorie til Skolebrug. Kbh. 1888. Fig.
- , V. A., Vort Papir. Kbh. 1887.
- * Skovby, V., Ledetraad i Verdenshistorien. Kbh. 1887.
- Smaastykker 9—10, udg. af Samf. til Udg. af gl. nord. Literatur. Kbh. 1887.
- Sorel, A., Montesquieu. Paris 1887. Portr.
- Steenstrup, J. C. H. R., Den danske Bonde og Friheden. Kbh. 1888.
- Strack, H. L., Indledning til det gl. Testamentes enkelte Skrifter. Overs. af F. F. Munck. Kbh. 1888.
- Sundby, T., Letture Italiane. I. Prosatori del secolo decimono. Copenagh. 1888.
- Swalin, W., Det danske Statsraad. 1800—1881. Stockh. 1881.
- Tait, P. G., Vorlesungen über einige neuere Fortschritte der Physik. Deutsche Ausg. von G. Wertheim. Braunsch. 1877. Fig.
- Taschenberg, O., Bibliotheca Zoologica. II. 1. Band. Lpz. 1887.
- * The Guardian Newspaper. London 1887—88. Fol. Forts.
- Theologisk Tidsskrift for den danske Folkekirke. Udg. af H. V. Sthyr. 3. Bd. Kbh. 1886.
- — for den evang.-luth. Kirke i Norge. Udg. af C. P. Caspari og G. Johnson. Ny Række. 10. Bd. Christ. 1885.
- Thiers, A., Histoire de la révolution française. Brux. 1845. 2 Bd. 4.

- Thiersch, H. W. I., Inbegriff der christl. Lehre. 2. Aufl. Basel 1886.
- † Thomsen, J., Om Materiens Enhed. Kbh. 1887. 4.
- Thorsøe, A., Kong Frederik VII's Regering. 34.—37. H. Kbh. 1887—88.
Tidsskrift for Mathematik.	Kbh.	1887—88.	Forts.
— , for Physik og Chemi.	—	—	—
— , Geografisk.	—	—	— 4.
— , Historisk.	—	—	—
— , Nordisk for Filologi.	—	—	—
— , Personalhistorisk.	—	—	—
— , Historisk.	Christ.	—	—
— , —	Stockh.	—	—
— , Nordisk (det Letterst.).	—	—	—
— , Pedagogisk.	Halmstad.	—	—
- Tobiæ Komædie. Udg. af S. Birket Smith. Kbh. 1887.
- † Universitets- og skole-annaler. Ny række. I. 1886. Christ. 1887.
- Vedel, S., Den dansk-norske Høiesterets Historie fra 1661 indtil 1790. Kbh. 1888.
- Vejviser for Kjøbenh. og Frederiksberg for 1888. Kbh. 1887.
- Volf, R., I. H. Wichern og den indre Mission. Kbh. 1887.
- Vor Ungdom. Kbh. 1887—88. Forts.
- Wad, G. L., Meddelelser om Dimitterede fra Herlufsholm. 2. Bd. Næstved 1882—87.
- * Wendeborn, G. F. A., Reise igjennem de vestlige og sydlige Provindser af Engelland. Overs. af A. W. Brorson. Kbh. 1796.
- Wilkens, C., Æsthetik i Omrids. Kbh. 1888.
- Wimmer, L. F. A., Rasmus Kristian Rask. Mindetale. Kbh. 1887.
- Wittich, K., Struensee. Bearb. og forøg. ved C. Blangstrup. Kbh. 1887. Portr.
- Wulff, D. H., Statistiske Bidrag til Aalborg Stifts Historie. 1.—3. H. Aalb. 1887—88.
- [Zahn, A.], Menighederne i Wupperdalen af A. Sincerus. Kbh. 1888.
- Zeitschrift für den physikal. u. chem. Unterricht, herausgeg. von F. Poske. 1. Jahrg. Berlin 1887—88.
- , für kirchl. Wissenschaft und. kirchl. Leben. Herausgeg. von C. E. Luthardt. 5.—7. Jahrg. Lpz. 1884—86. 3 Bd.

Skolens Examina

agtes iaar afholdte i følgende Orden.

Skriftlig Afgangsprøve.

Mandag den 11te Juni 8—12 Dansk Udarbejdelse (bekj. Stof); 4—8 Version — Beregningsopgave. Tirsdag den 12te Juni 8—12 Projektionstegning; 4—8 Geometrisk Udarbejdelse. Onsdag den 13de Juni 8—12 Fransk Stil — Arithmetisk Udarbejdelse; 4—8 Dansk Udarbejdelse (fri Opgave).

Fjerde Klasse, der faar sine Opgaver sendte fra Ministeriet: Mandag den 11te Juni 8—12 Dansk Udarbejdelse; 4—8 Arithmetisk Udarbejdelse. Tirsdag den 12te Juni 8—12 Geometrisk Udarbejdelse; Onsdag den 13de Juni 8—12 Latinsk Stil.

Mundtlig Afgangsprøve, skriftlig og mundtlig Aarsprøve.

Torsdag den 21de Juni.

Kl.
8 IV Geografi Hu.

Fredag den 22de Juni.

Kl.
8 Dim. Historie Hs.

Lørdag den 23de Juni.

Kl.		Kl.
8 IV (6) Mathematik Ms.		3 V Hist. Hs.

Mandag den 25de Juni.

Kl.	Kl.
8 IV (10) Mathematik Ms.	4 Dim. (math.) Math. P.

Tirsdag den 26de Juni.

Kl.
8 Dim. (math.) Naturl. P.
10 Dim. (spr.) Naturl. Ms.

Onsdag den 27de Juni.

Kl.	Kl.
8 IV (10) Latin Hs.	4 IV (6) Latin Hs.

Fredag den 29de Juni.

Kl.	Kl.
8 Dim. Latin Br.	4 Dim. Græsk K.

Skolens skriftlige Aarsprøve falder i Dage fra den 27de til den 29de Juni.

Tirsdag den 3dje Juli.

Kl.	Kl.
8 II Geografi Tr.	3 V Fransk Sk.
Fbkl. Historie Hu.	III Tydsk Hf.
	I Dansk V.

Onsdag den 4de Juli.

Kl.	Kl.
8 II Tydsk Ha.	3 Dim. Engelsk Hf.
I Hist. Hu.	III Arithmetik P.
Fbkl. Naturh. Tr.	II Religion V.

Torsdag den 5te Juli.

Kl.	Kl.
8 II Latin Kl.	3 V Latin Fr.
I Latin Fr.	V Mathematik P.
Fbkl. Geografi T.	IV Fransk Sk.
	III Naturhistorie Tr.

Fredag den 6te Juli.

Kl.		Kl.
8	Dim. Dansk, Oldnord. Hf.	4 Dim. Tydsk Hf.
	II Historie Ms.	3 III Religion V.
	I Naturh. Tr.	
	Fbkl. Dansk Hu.	

Lørdag den 7de Juli.

Kl.	
8	Dim. Fransk Sk.
	IV Historie Ms.
	III Latin Br.

Mandag den 9de Juli.

Kl.		Kl.
8	II Fransk Sk.	3 V Naturlære Ms. P.
	I Arithmetik Tr.	IV Tydsk Hf.
	Fbkl. Religion V.	III Geografi Hu.

Tirsdag den 10de Juli.

Kl.		Kl.
8	V Græsk Kl.	3 IV Græsk Hs.
	III Fransk Sk.	III Geometri P.
	II Arithmetik Ms.	
	I Religion V.	

Onsdag den 11te Juli.

Kl.		Kl.
8	II Naturhistorie Tr.	3 V Oldnord., Dansk Hf.
	I Tydsk Br.	IV, III Naturlære P.
	Fbkl. Fransk Hu.	III Græsk Hs.
		I Geografi Hu.

Torsdag den 12te Juli.

Kl.		Kl.
8	II Geometri Ms.	3 V Engelsk, Tydsk Hf.
	I Fransk Ha.	IV Naturhistorie Tr.
	Fbkl. Tydsk V.	III Historie Ms.

Fredag den 13de Juli bekendtgjøres Udfaldet af Censuren for samtlige Klasser, hvorefter Sommerferien tager sin Begyndelse Kl. 5.

Lørdag den 14de Juli Kl. 8 bliver Prøve af Aspiranter.

Mandag den 20de August Kl. 12 maa de nyoptagne Disciple være paa Herlufsholm. De ældre Disciple give Møde inden Kl. 9 Aften. Tirsdag den 21de August til sædvanlig Tid begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Disciplenes Forældre og Værger, saavelsom Enhver, der har Interesse for Skolen og dens Gjerning.

Joh. Forchhammer.

